ECLI:LV:RIRT:2021:0611.C33547219.12.S

Lietas Nr.C33547219
Lietas arhīva Nr.C-0525-21/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 11.jūnijā

Rīgas rajona tiesas
tiesnese G.Viļumsone,
rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "Gaso" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, izdevumu un procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Tiesā 2019.gada 13.novembrī ierosināta civillieta AS "Gaso" prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par parāda, izdevumu un procentu piedziņu.

Prasības pamatojumam norādīti šādi apstākļi:

/datums/starp akciju sabiedrību "Latvijas Gāze", reģ.Nr.40003000642, kā piegādātāju, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, kā lietotāju, tika noslēgts Līgums par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/par dabasgāzes piegādi nekustamajā īpašumā /adrese/.

Piegādātās dabasgāzes uzskaitei gazificētajā objektā tika uzstādīts dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāts /numurs/ un uzlikta AS "Latvijas Gāze" plomba Nr./numurs/, par ko tika sastādīts /datums/Akts Nr./numurs/ par gāzes skaitītāja un aparātu pievienošanu.

Premagas G4 BK dabasgāzes skaitītāji sastāv no metāla korpusa un priekšējā paneļa (skaitīšanas ierīces), kas savā starpā nostiprināti ar metāla kniedi, caur kuru izvērta plombēšanas stieple, kuras gali nofiksēti ar metāla plombu.

Saskaņā ar Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/1.1.punktu AS "Latvijas Gāze" pārdod un piegādā dabasgāzi atbildētājai, bet atbildētāja saņem un samaksā par piegādāto dabasgāzi.

Ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2017.gada 1.decembra lēmumu Nr.6-12/168700 nolemts ierakstīt komercreģistrā reorganizāciju – sadalīšanu, nodalot daļu mantas no komercsabiedrības akciju sabiedrība "Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, un izveidojot komercsabiedrību akciju sabiedrība "Gaso".

Akciju sabiedrība "Gaso", reģ.Nr.40203108921, izveidota, izpildot Enerģētikas likuma grozījumu prasības, kas stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī, par sadales sistēmas operatora darbības veidu nodalīšanu no akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" atsevišķā kapitālsabiedrībā ar patstāvīgas juridiskās personas statusu, kas minēts statūtu 1.1.punktā.

Saskaņā ar akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" 2017.gada 15.augusta sadalīšanas lēmuma Nr.1. 4.4.punktu iegūstošā sabiedrība akciju sabiedrība "Gaso" pārņem visas akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" tiesības un pienākumus, kas ir saistīti ar nodalītajiem saimnieciskās darbības veidiem.

Prasības pieteikumā minētie prasījumi pret atbildētāju ir radušies, AS "Latvijas Gāze" veicot saimniecisko darbību, kas reorganizācijas ceļā ir nodalīta un nodota prasītājai. Tādējādi uz prasītāju kā AS "Latvijas Gāze" saistību un tiesību pārņēmēju ir pārgājušas arī attiecīgās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

/datums/AS "Latvijas Gāze", klātesot atbildētājas pārstāvim, gazificētajā objektā pārtrauca dabasgāzes padevi un veica uzstādītā skaitītāja un AS "Latvijas Gāze" plombas noņemšanu, par ko tika sastādīts Akts par skaitītāja maiņu, kontroli, pārplombēšanu, atvienošanu, noņemšanu, pievienošanu un/vai dabasgāzes iekārtu pievienošanu, atvienošanu Nr./numurs/. Noņemtais skaitītājs un AS "Latvijas Gāze" plomba atbildētājas pārstāvja klātbūtnē tika ielikti drošības maisā Nr./numurs/.

2019.gada 18.februārī prasītāja, klātesot atbildētājas pārstāvim, gazificētajā objektā atjaunoja dabasgāzes padevi un veica jauna dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta BK-G4MT Nr./numurs/uzstādīšanu, par ko tika sastādīts Akts par skaitītāja pievienošanu un dabasgāzes padevi Nr/numurs/

Prasītājai bija radušās aizdomas, ka skaitītājs, kniede, skaitītāja rūpnīcas plomba un AS "Latvijas Gāze" plomba ir bojātas, ka ir notikusi neatļauta iejaukšanās skaitītāja darbībā, un tā rezultātā ir samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, Prasītāja nodeva skaitītāju sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" pārbaudes veikšanai.

Veicot pārbaudi, sabiedrība ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" konstatēja, ka mērīšanas līdzeklim bojātas rūpnīcas izgatavotā plomba un kniede, konstatēti skrāpējami pie rūpnīcas izgatavotās kniedes, skaitītāja plombas un kniedes nospiedumi neatbilst rūpnīcas izgatavotās plombas un kniedes nospiedumiem, par ko sagatavots 2019.gada 3.jūlija Akts Nr./numurs/ par mērīšanas līdzekļa pārbaudi. Aktā norādītais liecina par kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas neatļautu noņemšanu, kas rada iespēju no skaitītāja noņemt skaitīšanas ierīci un turpināt dabasgāzi patērēt bez skaitīšanas ierīces, tātad bez uzskaites un attiecīgi arī bez maksas. Šādos gadījumos ir iespējams arī mainīt skaitīšanas ierīces rādījumus. Aktā norādītais, ka kniedes un plombas nospiedumi neatbilst rūpnīcas kniedes un plombu nospiedumiem, liecina, ka kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba, kas tika uzstādītas skaitītāja ražotāja rūpnīcā, ir prettiesiski noņemtas un to vietā uzstādītas cita kniede un plomba, kas tikai attālināti atgādina kniedi un plombu, kādas tiek uzstādītas skaitītāja ražotāja rūpnīcā.

Kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba uz skaitītāja tiek uzstādīta tikai vienu reizi, to dara vienīgi skaitītāja ražotājs, skaitītāja ražotāja uzstādīto kniedi un skaitītāja rūpnīcas plombu neviens nav tiesīgs noņemt vai nomainīt.

Konstatētā iejaukšanās skaitītājā, kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā nevarēja rasties nejauši, tās pamatā ir rupji Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ kā arī dabasgāzes apgādes un lietošanas jomu reglamentējošo normatīvo tiesību aktu pārkāpumi, kas notikuši atbildētājas darbības vai bezdarbības dēļ, tās rezultātā iespējams izmainīt skaitītāja skaitīšanas ierīces rādījumus, samazinot uzskaitītās dabasgāzes apjomu un patērēt dabasgāzi pilnīgi bez maksas.

Starp AS "Latvijas Gāze" un atbildētāju noslēgtais Līgums par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ ir spēkā un tas ir pusēm saistošs, ko apstiprina Civillikuma 1587.pantā noteiktais, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne

darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētājai, ievērojot Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ 2.1.4.punktā noteikto, ir pienākums nodrošināt gāzes skaitītāju un to plombu saglabāšanu.

Civillikuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības. Skaitītāja un AS "Latvijas Gāze" plombas noņemšanas ir spēkā un piemērojami Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumi Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 87.punktu, ja, pārbaudot lietotāja dabasgāzes sistēmu, sadales sistēmas operators konstatē, ka patvaļīgi ierīkots pieslēgums pirms komercuzskaites mēraparāta vai lietotājs dabasgāzi lieto bez komercuzskaites mēraparāta, vai komercuzskaites mēraparāts vai plomba ir bojāta un kādas minētās darbības dēļ ir samazināts dabasgāzes patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja dabasgāzi lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu divos eksemplāros.

Ministru kabineta noteikumu Nr.78 88.2.apakšpunktā noteikts, ka šo noteikumu 87.punktā minētā pārkāpuma dēļ sistēmas operators patērētās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam aprēķina, ņemot vērā sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktās dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās vai ņemot vērā lietotāja dabasgāzes iekārtu un aparātu maksimālo iespējamo slodzi, ja lietotājs gazificētajā objektā dabasgāzi izmanto mērķim, kas nav ietverts diferencētajās patēriņa normās sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 89.punktu, ja izdarīts šo noteikumu 87.punktā minētais pārkāpums sadales sistēmas operators veic pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā atbilstoši šo noteikumu 88. punktam, atskaitot ar komercuzskaites mēraparātu uzskaitīto dabasgāzes daudzumu periodā, kurā samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums, un dabasgāzes cenu nosakot pēdējās garantētās piegādes cenas apmērā pārkāpuma fakta konstatācijas mēnesi Pamatojoties uz veikto izlietotās dabasgāzes pārrēķinu, sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda izlietotās dabasgāzes pārrēķinu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sadales sistēmas operatoru.

Tātad atbildētājam jāsamaksā prasītājai par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā, ja Prasītāja konstatē šādus apstākļus:

1) Patvaļīgi ierīkots pieslēgums pirms komercuzskaites mēraparāta vai lietotājs dabasgāzi lieto bez komercuzskaites mēraparāta, vai komercuzskaites mēraparāts vai plomba ir bojāta.

2) Kādas minētās darbības dēļ ir samazināts dabasgāzes patēriņa rādījumu lielums vai radīta iespēja dabasgāzi lietot bez maksas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktu lietotājam ir pienākums nodrošināt uzstādīto komercuzskaites mēraparātu un plombu saglabāšanu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.78 146.punkta otro teikumu jebkurai personai ir aizliegts ietekmēt komercuzskaites mēraparāta darbību. Minētās tiesību normas bija ietvertas arī Ministru kabineta 1998.gada 20.janvāra noteikumos Nr.23 "Gāzes piegādes un lietošanas noteikumi", 2008.gada 12.februāra noteikumos Nr.99 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi", 2008.gada 16.decembra noteikumos Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" un 2016.gada 9.februāra noteikumos Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/2.1.4.punktā un Ministru kabineta noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktā un 146.punktā noteiktā regulējuma mērķis ir nodrošināt dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta un plombu saglabāšanu, gazificētajā objektā faktiski patērētās dabasgāzes precīzu uzskaiti un atbilstošus norēķinus par gazificētajā objektā patērēto dabasgāzi. Ievērojot pienācīgu rūpību, minētā regulējuma izpildi spēj nodrošināt jebkurš godprātīgs un saprātīgs lietotājs un tas neprasa nesamērīgas pūles no lietotāja.

Konstatētā iejaukšanās kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā ir pietiekams pierādījums, lai atzītu, ka atbildētāja ir pieļāvusi Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ 2.1.4.punkta un Ministru kabineta noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunkta un 146.punkta pārkāpumus, proti, atbildētāja nav nodrošinājusi gazificētajā objektā uzstādītā skaitītāja, kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas saglabāšanu, un rezultātā atbildētājai tika radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr.78 88.2.apakšpunktu, 89.punktu un 90.2.apakšpunktu, prasītāja veica pārrēķinu Nr./numurs/ par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem un nosūtīja atbildētājai 2019.gada 17.septembra pārrēķinu un pretenziju par izlietotās dabasgāzes un sadales sistēmas pakalpojumu samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu Nr.21-4/3593, kurā, informējot par konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, t.sk. pārbaudes rezultātiem, izlietotās dabasgāzes pārrēķinu, samaksas termiņu un juridisko pamatojumu, lūdza atbildētāju līdz 2019.gada 30.septembrim samaksāt prasītājai saskaņā ar veikto pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem, samaksāt uzstādītā jaunā skaitītāja vērtību, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītā uzstādīšanas izdevumus, pasta izdevumus par nosūtīto pretenziju un izdevumus par skaitītāja pārbaudi.

Pārrēķins sagatavots par laiku no /datums/līdz 2017.gada 24.augustam, ievērojot Ministru kabineta noteikumu Nr.78 90.2.apakšpunktā noteikto, ka, ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata gadu, pirms tika konstatēts šo noteikumu 87.punktā minētais pārkāpums, kura dēļ lietotājam ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, ja komercuzskaites mēraparāts nav bijis uzstādīts vai komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanas laiks ir ilgāks par gadu.

No pārrēķina redzams, ka izlietotās dabasgāzes daudzums aprēķināts pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām uz vienu cilvēku 180 m^2 platībai, kas noteikta saskaņā ar Līgumu par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/

Diferencēto dabasgāzes patēriņa normu apmēri norādīti akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" valdes 2016.gada 16.februāra sēdē apstiprinātajā Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem 1.pielikumā un akciju sabiedrības "Gaso" valdes 2017.gada 28.decembra sēdē apstiprinātajā Sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanas kārtības dabasgāzes saistītajiem lietotājiem 1.pielikumā, kas ir pievienots šī prasības pieteikuma pielikumā. Diferencētās dabasgāzes patēriņa normas nav grozītas, proti, to apmēri abu dokumentu pielikumos pilnībā sakrīt. Pārrēķina sadaļā Dabasgāzes patēriņa normas mēnesī, m^3 karstā ūdens sagatavošana vienam cilvēkam redzamās diferencētās dabasgāzes patēriņa normas nav ņemtas tiešā veidā no minēto dokumentu pielikuma, bet ir aprēķinātas no minēto dokumentu 1.pielikuma sadaļas Dabasgāzes patēriņa norma m^3 vienam cilvēkam gazificētajos objektos ar gāzes plīti un gāzes ūdens sildītājiem norādītajām normām atņemot tās normas, kas norādītas sadaļās Dabasgāzes patēriņa norma m^3 vienam cilvēkam gazificētajos objektos ar gāzes plīti un centralizētu karstā ūdens apgādi, tādējādi iegūstot diferencētās dabasgāzes patēriņa normas apmēru atsevišķi tikai par karstā ūdens sagatavošanu (bez gāzes plīts).

Pārrēķinā norādīts, ka laikā no /datums/līdz /datums/pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām, atskaitot ar skaitītāju uzskaitīto dabasgāzi, maksa, kuru atbildētājam ir pienākums samaksāt par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumu ir /summa/EUR apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 97.5.apakšpunktu lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sadales sistēmas operatoram nodarīto kaitējumu, tostarp radītajiem zaudējumiem, ja patvaļīgi tika izdarītas izmaiņas dabasgāzes apgādes sistēmā vai tika sabojāta dabasgāzes apgādes sistēma vai komercuzskaites mēraparāts vai tā plombas. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 148.1.apakšpunkta otro teikumu, ja veiktajā pirmstermiņa verificēšanā vai pārbaudē atzīst, ka komercuzskaites mēraparāts nebija lietošanai derīgs un tā bojājums ir radies,

lietotājam neievērojot sājos noteikumos paredzētos pienākumus, izdevumus, kas saistīti ar dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta pirmstermiņa verificēšanu vai pārbaudi, kā arī sistēmas operatora izdevumus par jauna dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanu gazificētajā objektā sedz lietotājs.

Atbildētājai ir pienākums atlīdzināt skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumus, kas saskaņā ar 2016.gada 15.marta akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Ekspluatācijas un tehniskā departamenta cenrādi par skaitītāja nomaiņu pēc AS "Latvijas Gāze " iniciatīvas, ja skaitītājs bojāts lietotāja vainas dēļ Nr.05.1- 6/2 ir 24,64 EUR, un uzstādītā jaunā skaitītāja vērtību, kas saskaņā ar akciju sabiedrības "Gaso" 2019.gada 6.februāra izziņu par dabasgāzes patēriņa uzskaites mēraparāta pārdošanas cenu Nr.10-4/122 ir 53,45 EUR.

Atbildētājai ir pienākums atlīdzināt pasta izdevumus 1,41 EUR apmērā par Pretenzijas nosūtīšanu un izdevumus par veikto skaitītāja pārbaudi 36,30 EUR (maksa par pārbaudi 30 EUR un pievienotās vērtības nodoklis (21%) 6,30 EUR), ko apliecina izraksts no 2014.gada 24.septembra Līguma Nr.548 Pārjaunojuma līguma.

Ar lietas vešanu prasītājai ir radušies izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 1143,45 EUR apmērā, kas aprēķināts, reizinot konkrētajā lietā patērētās darba stundas (13,5 h), kas ir attiecīgi uzskaitītas lūgumam pievienotajos darbu pieņemšanas-nodošanas aktos, ar likmi 70 EUR/h un pieskaitot pievienotās vērtības nodokli (21%).

Ņemot vērā, ka prasības summa konkrētajā lietā ir /summa/EUR, ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktā noteikto, ka izdevumi advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījuma apmierinātās daļas, kā arī Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā noteikto- ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra, no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 1091,28 EUR. Bez tam prasītājai ir radušies ekspertīzes izdevumi 306,14 EUR apmērā.

Prasības normatīvajam pamatojumam norādīts Civillikuma 1., 3., 1587., 1753., 1759., 1765. un 1779.pants, Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 87.punkts, 88.2.apakšpunkts, 89.punkts, 90.2., 97.3., 97.5. un 148.1.apakšpunkts.

Prasībā lūgts:

- piedzīt no /pers. B/ par labu akciju sabiedrībai "Gaso" parādu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem EUR /summa/ apmērā, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumus EUR 24,64, jaunā skaitītāja vērtības izdevumus EUR 53,45, pasta izdevumus par pretenzijas nosūtīšanu EUR 1,41 un skaitītāja pārbaudes izdevumus EUR 36,30, - kopā EUR 7275,21, kā arī tiesāšanās izdevumus EUR 595,16 par samaksāto valsts nodevu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR, ar lietas vešanu saistītos izdevumus par zvērināta advokāta veikto darbu EUR 1091,28 un ekspertīzes izdevumus EUR 306,14.

- noteikt akciju sabiedrībai "Gaso" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6 % gadā no piedzītās summas.

[2] Prasītāja AS "Gaso" sniegusi atsauksmi uz atbildētājas /pers. B/ tiesību pārņēmēja /pers. A/ pārstāvja /pers. F/ rakstveida paskaidrojumiem, norādot šādus apstākļus:

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprinātu apgalvojumu, ka skaitītāja bojājumi varēja rasties demontāžas vai glabāšanas laikā.

/datums/skaitītājs un AS "Latvijas Gāze" plomba tika noņemti un ievietoti drošības maisā Nr./numurs/ atbildētājas pārstāvja klātbūtnē, ko apliecina Akts par skaitītāja maiņu, kontroli, pārplombēšanu, atvienošanu, noņemšanu, pievienošanu un/vai dabasgāzes iekārtu pievienošanu, atvienošanu Nr./numurs/, visi drošības maisi tiek nogādāti glabāšanai slēgtās telpās, kas atrodas Vagonu ielā 20, Rīgā. Drošības maisi nav pieejami trešajām personām, skaitītājs un plomba atrodas drošības maisā, tātad nav pieejami pat prasītājas darbiniekiem.

Prasītājas darbiniekiem, kuri veic gazificēto objektu apsekošanu, dabasgāzes skaitītāju un plombu nomaiņu, nav jābūt speciālām zināšanām, lai katrā gadījumā noteiktu, vai ir notikusi prettiesiska iejaukšanās dabasgāzes skaitītājā un plombā, jo īpaši konstatējot attiecīgo drošības elementu nomaiņas (viltojuma) faktu, tādēļ attiecīgajās lietās pastāv nepieciešamība pēc specializētu pārbaužu vai ekspertīžu veikšanas.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, izskatot līdzīgu lietu, ir norādījusi - tā kā prasītājas darbinieku kā tehnisko darbinieku kompetencē neietilpst noņemtā gāzes skaitītāja tūlītēja un padziļināta izpēte, kam nepieciešamas speciālas zināšanas, tad kā nepamatoti noraidāmi apelatores iebildumi, ka prasītājas darbinieki 2015.gada 12.oktobrī sastādītajā aktā par skaitītāja maiņu nav fiksējuši noņemtā gāzes skaitītāja bojājumus. Tāpat nav nozīmes apelācijas sūdzībā norādītajam, ka prasītājas darbinieki gāzes skaitītāju demontēja, veicot plānveida gāzes skaitītāja nomaiņu uz jaunāku modeli, jo šis apstāklis negroza faktu, ka noņemtajam gāzes skaitītājam ir konstatēti bojājumi (Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 27.novembra spriedums lietā Nr.C33369017 10.1.punkts).

Prasītāja nodeva skaitītāju un plombu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" pārbaudes veikšanai, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" mērīšanas līdzekļa pārbaudes 2019.gada 3.jūlija Aktā Nr./numurs/norādīts, ka vizuālās pārbaudes laikā konstatēts, ka mērīšanas līdzeklim bojātas rūpnīcas izgatavotā plomba un kniede. Konstatēti skrāpējumi pie rūpnīcas izgatavotās kniedes. Skaitītāja plombas un kniedes nospiedumi neatbilst rūpnīcas izgatavotās plombas un kniedes nospiedumiem. Minētais liecina par kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas neatļautu noņemšanu, kas rada iespēju no skaitītāja noņemt skaitīšanas ierīci un turpināt dabasgāzi patērēt bez skaitīšanas ierīces, tātad bez uzskaites un attiecīgi bez maksas, minētajos gadījumos ir iespējams arī mainīt skaitīšanas ierīces rādījumus. Akts, kurā atspoguļota konstatētā iejaukšanās skaitītājā, kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā, ir pietiekams pierādījums, lai atzītu, ka atbildētājs nav nodrošinājis kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas saglabāšanu, un tā rezultātā atbildētājam tika radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Tiesu praksē ir nostiprināta atziņa, ka normatīvajos tiesību aktos ir noteikts dabasgāzes lietotāja pienākums, neatkarīgi no tā, kurš ir bojājis dabasgāzes skaitītāju un neatkarīgi no tā, vai dabasgāze patiesi ir lietota bez uzskaites, bet pilnīgi pietiekami ir konstatēt, ka bojājums ir noticis, un neuzskaitītas dabasgāzes lietošana ir bijusi iespējama (Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 13.janvāra spriedums lietā Nr.C33411313, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 29.novembra spriedums lietā Nr.C29705715).

Nav pamata apšaubīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" sagatavotā Akta pamatotību, tas uzskatāms par rakstveida pierādījumu, kuram ir nozīme konkrētās lietas izskatīšanā, jo sabiedrība ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" ir konstatējusi iejaukšanos skaitītājā, kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā, kas ir pietiekami, lai atzītu, ka atbildētājam tikusi radīta iespēja dabasgāzes patērēšanai bez uzskaites.

Iejaukšanos skaitītājā, kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā, kas atbildētājam radīja iespēju dabasgāzi patērēt bez uzskaites, apstiprina arī lietā nozīmētās ekspertīzes Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2020.gada 16.oktobra eksperta atzinumā Nr.20-55 norādītais.

Eksperta atzinuma secinājumu daļas 5.punktā ir norādīts, ka gāzes skaitītāja G4 BK Premagas Nr./nosaukums/ un salīdzināmo paraugu - gāzes skaitītāju Nr./nosaukums/un Nr./nosaukums/stiprinājuma kniedes atšķiras pēc vispārējām pazīmēm - metāla krāsas, izmēra un augšdaļas malu formas, tās ir aizspiestas ar dažādām kniedēšanas iekārtām.

Gāzes skaitītāja G4 BK Premagas Nr./numurs/ un salīdzināmo paraugu - gāzes skaitītāju Nr./numurs/ un Nr./numurs/ verifikācijas plombas atšķiras pēc vispārējām pazīmēm - marķējumu fona, elementu "M" slīpo līniju virmas formas, tās ir aizspiestas ar dažādām plombstangām.

Visiem skaitītāja ražotāja rūpnīcā vienā gadā ražotajiem Premagas (Elster) G4 BK dabasgāzes skaitītājiem izmantotas identiskas stiprinājuma

kniedes un dabasgāzes skaitītajiem uz rūpnīcas plombām izmantoti identiski rūpnīcas nospiedumi atbilstoši vienādam apstiprinājuma tipam, kas norādīts uz datu plāksnītes, skaitītāja ražotāja rūpnīcā dabasgāzes skaitītājiem, uzstādot stiprinājuma kniedes un plombas, nav izdarīti skrāpējumi vai jebkādi citi bojājumi, ko apstiprina skaitītāja ražotāja Elster s.r.o. 2020.gada 9.septembra atbildē norādītais.

Eksperta atzinumā norādītas uz skaitītāja esošās kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas atšķirības ar salīdzinošo paraugu kniedēm un plombām kopsakarā ar skaitītāja ražotāja Elster s.r.o. 2020.gada 9.septembra atbildē sniegtajām ziņām un tas jau ir pietiekami, lai atzītu, ka kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba, kas tika uzstādītas skaitītāja ražotāja rūpnīcā, ir prettiesiski noņemtas un to vietā uzstādītas cita kniede un cita plomba, kas tikai attālināti atgādina kniedi un plombu, kādas tiek uzstādītas skaitītāja ražotāja rūpnīcā.

Kniedes sabojāšana vai noņemšana vien jau rada brīvu un nekontrolētu iespēju no skaitītāja noņemt skaitīšanas ierīci (pēc kniedes noņemšanas skaitīšanas ierīce faktiski pati atkrīt no skaitītāja korpusa, jo tā vairāk nav nostiprināta) un turpināt dabasgāzi patērēt bez skaitīšanas ierīces, tātad bez uzskaites un attiecīgi arī bez maksas, šādos gadījumos ir iespējams arī mainīt skaitīšanas ierīces rādījumus. Kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba ir nomainītas (Eksperta atzinuma secinājumu daļas 1.punkts), tātad skaitītāja ražotāja rūpnīcā uzstādītā kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba tikušas prettiesiski noņemtas, to vietā uzstādot citu kniedi un plombu. Minēto prettiesisko darbību rezultātā radīta iespēja dabasgāzes patērēšanai bez uzskaites un, ņemot vērā gāzes skaitītāja G4 BK Premagas uzbūvi, tā skaitīšanas mehānismu, kas atrodas priekšējā paneļī, ir iespējams atvienot, noņemot priekšējā paneļa stiprinājuma kniedi un verifikācijas plombu, kuras stieple izvērta caur kniedi.

Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības Inženierzinātņu fakultātes Siltuma, Gāzes un Ūdens tehnoloģijas institūta profesora Dr.sc.ing. /pers. I/ 2021.gada 20.maija paskaidrojumā par gāzes skaitītāja Premagas (Elster) G4 BK uzbūves un uzskaites principiem norādīts, ka, noņemot stiprinājuma kniedi un verifikācijas plombu, ir iespējams pabīdīt un atvienot gāzes skaitītāja priekšējo paneli. Atvienojot priekšējo paneli vai paceļot to, uzskaites mehānisms vairs netiek savienots ar diafragmām un tiek pārtraukta saķere starp zobratiem, un dabasgāzes patēriņš netiek uzskaitīts. Šādā situācijā nav nepieciešams veikt papildu mehānisko iedarbību uz skaitītāja korpusu, priekšējo paneli vai skaitļošanas mehānisma zobratu sistēmu, lai patērētu dabasgāzi bez uzskaites.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprināts, ka iejaukšanās skaitītājā, kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā ir notikusi. Tā nevarēja rasties nejauši, tās pamatā ir apzināti un rupji Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ un dabasgāzes apgādes un lietošanas jomu reglamentējošo normatīvo tiesību aktu pārkāpumi, kas notikuši atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ, tās rezultātā iespējams gan izmainīt skaitītāja skaitīšanas ierīces rādījumus, samazinot uzskaitītās dabasgāzes apjomu, gan arī patērēt dabasgāzi pilnīgi bez maksas.

[3] Ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 13.novembra lēmumu prasība nodrošināta, ierakstot ķīlas tiesības atzīmi prasības summas 7275,21 EUR apmērā uz /pers. B/ piederošajām 5/30 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs A/, ierakstīts Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/.

[4] Atbildētāja/pers. B/ /datums/ir mirusi. Ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 14.maija lēmumu atbildētāja /pers. B/ lietā aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju /pers. A/.

[5] Atbildētāja/pers. B/ un tās tiesību pārņēmējs /pers. A/ rakstveida paskaidrojumos prasību neatzina un lūdza to noraidīt. Rakstveida paskaidrojumu pamatojumam norādīti šādi apstākļi:

/datums/ atbildētājai piederošajā īpašumā /adrese/, notika ugunsgrēks, dzīvojamā ēka tika ievērojami bojāta, vairs nebija derīga dzīvošanai. /datums/ēkai tika pārtraukta gāzes padeve, veicot iepriekš uzstādītā dabasgāzes skaitītāja demontāžu, jo arī pati ēka tika gandrīz vai pilnībā nojaukta, lai pēc tam veiktu tās atjaunošanas darbus. Prasītājam šie apstākļi, kas saistīti ar ēkas bojā eju ugunsgrēkā bija zināmi, prasītāja darbinieki, veicot skaitītāja demontāžu un nevarēja nepamanīt, ka ēka bojāta ugunsgrēkā. Ja vien gāzes skaitītājam ir vizuālie defekti, tad tie, ticamākais, ir radušies ēkā notikušā ugunsgrēka un tā dzēšanas rezultātā, kā arī pēc tam notikušajos ēkas daļējas demontāžās un konservācijas darbos līdz skaitītāja demontāžas brīdim.

Neviens normatīvais akts nenosaka kādu minimāli iespējamo dabasgāzes patēriņu un patēriņš var būt atkarīgs no dažādiem apstākļiem - gāzes apkures katla efektivitātes (cik lietderīgi tiek sildīts ūdens apkures sistēmai un kādi ir siltuma zudumi), cik siltumefektīvi ir ēkā esošie radiatori, vai ēka ir siltināta un no kādiem materiāliem tā būvēta (ēkas siltumefektivitāte), kādu temperatūru telpās vēlas uzturēt iedzīvotāji, cik daudz tiek lietots karstais ūdens utt. Tādējādi vienotu minimālo dabasgāzes patēriņu nemaz nav iespējams noteikt un patēriņš ir individuāls katrai ēkai.

2016.gada 16.februāra AS „Latvijas Gāze" noteikumi „Norēķinu kārtība par dabasgāzi mājsaimniecību lietotājiem" nevar tikt piemēroti šajā lietā. 2017.gada 7.februārī stājās spēkā stājās Ministru kabineta noteikumi Nr.78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 158.2 punktā paredzot, ka par patērēto dabasgāzi, saņemtajiem sistēmas pakalpojumiem un nodokļiem saistītie lietotāji norēķinās saskaņā ar publiskā tirgotāja apstiprinātu norēķinu kārtību. Normatīvie akti neparedzēja tiesības prasītājam noteikt maksu par patērēto dabasgāzi tādā veidā, kas nav saistīta ar jebkādu faktisko dabasgāzes patēriņu, bet pēc patvaļīgi pieņemtām patēriņa normām, kas nebalstās aprēķinos pēc faktiskās situācijas ēkā.

Nosakot dabasgāzes patēriņa normu pēc cilvēku skaita ēkā netiek ņemts vērā, ka ēkas apkurei patērētās dabasgāzes apjomu neietekmē cilvēku skaits, kas uzturas ēkā. Šajā gadījumā gāzes patēriņu pēc cilvēku skaita varētu ietekmēt gāzes plīts lietošana ēdiena pagatavošanai vai ūdens sildīšanai, bet arī šie patēriņa apjomi var būt krasi atšķirīgi pēc cilvēku paradumiem, nevis pēc cilvēku skaita. Pieņēmums, ka ēkas vienmēr tiek apkurinātas arī maija un septembra mēnešos, nav pamatots. AS „Latvijas Gāze" noteikumi „Norēķinu kārtība par dabasgāzi mājsaimniecību lietotājiem" pēc paredz piemērot līgumsodu gāzes lietotājiem gadījumos, kad tiek konstatēta it kā notikusi gāzes lietošana bez maksas. Proti, prasītājs nepieprasa veikt samaksu par faktiski patērēto gāzes apjomu, bet tā vietā pieprasa samaksu pēc paša prasītāja noteiktas kārtības un aprēķina metodes. Tādējādi šī maksa ir atzīstama nevis par prasītāja zaudējumiem, bet par līgumsodu par saistību nepildīšanu, un šis līgumsods ir pretējs Civillikuma 1717.pantam, kas paredz, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Līgumsodu, kas tiek piemērots nevērtējot atbildētājas situāciju un to piemērojot neatkarīgi no faktiskā gāzes patēriņa objektā, nevar atzīt par pamatotu. Prasītājs piemērojis dubultu gāzes patēriņa normu, kas ir uzskatāma par negodīgu komercpraksi, netaisnīgiem līguma noteikumiem, kas ir pretēja Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 2.punktam un 6.panta 3.daļas 4.punktam.

Prasītāja nav pierādījusi, ka būtu notikusi faktiska iejaukšanās gāzes skaitītāja darbībā vai tā rādījumu sagrozīšana. Tā vietā ir veikta tikai gāzes skaitītāja vizuālā apskate (akts Nr./numurs/par mērīšanas līdzekļa pārbaudi), kas uzdota par ekspertīzi. No tās nav iespējams viennozīmīgi pateikt, ka vizuālie defekti būtu bijuši par pamatu skaitītāja nepareizai darbībai. Aktā Nr./numurs/ir tikai atzinums, ka šo trūkumu dēļ skaitītāju nav iespējams izmantot turpmāk tāpēc, ka tas ir ticis demontēts no gazificētā objekta, bet nav atbildēts jautājums vai tad, ja šis skaitītājs nebūtu ticis demontēts, tad to būtu iespējams lietot turpmāk.

Prasītājas secinājumi, ka kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba prettiesiski noņemtas un to vietā uzstādītas cita kniede un plomba, nav pamatoti, prasītāja pieņēmusi, ka vizuālie defekti liecina par plombas nomaiņu.

No Ministru kabineta noteikumu Nr. 78 87.punkta izriet, ka dabasgāzes skaitītāja bojājums vai plombas bojājums vēl pats par sevi nav pietiekams pamats lai uzskatītu, ka dabasgāzes būtu tikusi lietota bez maksas. Prasītājam jāpierāda, ka tieši dēļ bojājuma gāzes skaitītājā vai plombā ir radusies iespēja lietot dabasgāzi bez maksas. Prasītājs nav pierādījis un pamatojis kādā veidā šo vizuālo bojājumu esamība uz skaitītāja būtu radījusi tam jebkādus zaudējumus.

Prasītājs skaitītāju bija demontējis jau 2017.gada 24.augustā, tā vizuālā apskate tika veikta tikai 2019.gada 27.jūnijā, bet apskates akts sastādīts

2019.gada 3.jūlijā. Ekspertīze bija jāveic nekavējoties, bet nevis pēc gandrīz 2 gadiem Akts Nr./numurs/ par mērīšanas līdzekļa pārbaudi ir apšaubāms, dokuments ir tikai dažus mēnešus vecs, tajā esošais paraksts un paraksta atšifrējums faktiski nav salasāms, nav zināma par persona, kas veikusi šo apskati, pievienotās fotogrāfijas ir nekvalitatīvas un pilnībā salasāms ir tikai foto attēls, kurā fotografēts gāzes skaitītāja reģistrācijas numura un rādījuma zona. Drošības maisa numurs un tam pievienotais talons nav salasāms. Plombas fotogrāfijas nedod nekādu priekšstatu par plombas bojājumu un tās saistību ar pašu skaitītāju, tā nav nolasāma, numurs nav redzams.

Prasītāja darbinieki vairākkārt tika veikuši gāzes skaitītāja apskati objektā, par to sastādot aktus par dabasgāzes skaitītāja rādījumu nolasīšanu, viens no tiem pievienots un apliecina, ka pazīmes, kas norādītu uz gāzes patērēšanu apejot skaitītāju, nav konstatējamas. Skaitītāja vizuālā izskata fotofiksācija nav veikta. Nav iespējams pārliecināties, kā izskatījās gāzes skaitītājs un tam uzstādītā plomba tā uzstādīšanas brīdī 2002.gada 25.oktobrī un līdz par 2019.gada 27.jūnijam, kad veikta skaitītāja un tā plombas vizuālā ekspertīze. Nav iespējams noteikt, vai šāds skaitītājs jau iepriekš netika uzstādīts šādā vizuālajā izskatā paša prasītāja darbinieku vainas dēļ, pieslēgšanas brīdī veicot tā noskrāpēšanu vai tieši otrādi, to sabojājot demontāžas brīdī 2017.gada 24.augustā. Atbildētājai nevar likt atlīdzināt jauna gāzes skaitītāja uzstādīšanas izmaksas un demontētā gāzes skaitītāja ekspertīzes izmaksas, ja netiek pierādīts fakts, ka tieši atbildētājas vainas dēļ gāzes skaitītājs ir ticis sabojāts.

2020.gada 20.martā Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2019-10-0103 "Par Enerģētikas likuma 42.3 panta 1.daļas (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2016. gada 7. martam) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam un Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumu Nr. 1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 56., 58. un 87. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam un Enerģētikas likuma 42.3 panta 1.daļai (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2016. gada 7. martam)". Lietā ir apvienotas astoņas lietas, kas ierosinātas pēc /pers. L/ konstitucionālās sūdzības un vairāku tiesu pieteikumiem.

Enerģētikas likuma 42.3 pants zaudēja spēku ar 2016.gada 8.martu. 2017.gada 3.aprīlī spēkā stājās Enerģētikas likuma 107.pants, tā 7.daļā paredzot, ka kārtību, kādā lietotājiem piegādā dabasgāzi un pārtrauc tās piegādi, dabasgāzes sistēmas drošas lietošanas prasības, tirgotāja, publiskā tirgotāja, sistēmas operatora, lietotāja un gazificētā objekta īpašnieka tiesības un pienākumus dabasgāzes piegādē un lietošanā, kārtību, kādā veicami norēķini par saņemtajiem pakalpojumiem, nokavējuma procentu apmēru, tirgotāju maiņas kārtību un lietotāju apgādi dabasgāzes piegādes traucējumu gadījumā, kā arī sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojuma sniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Prasītāja šajā lietā ir vadījusies no 2017.gada 7.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" redakcijas, kas bija spēkā līdz 2020.gada 24.janvārim un atsaucies uz AS „Latvijas Gāze" 2016.gada 16.februāra noteikumiem „Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem, lai piemērotu diferencēto dabasgāzes patēriņa normas". Prasītāja ir noteikusi patērētās dabasgāzes apjomu vispirms nosakot dabasgāzes patēriņa normas pēc saviem ieskatiem (MK noteikumu 78 88.2 punkts) un tad piemērojot pārrēķinu dubultā apmērā (MK noteikumu 78 89. punkts).

Rezultātā dabasgāzes lietotājs veic samaksu, kas aprēķināta nevis objektīvi apsverot konkrētajā gadījumā iespējami patērēto dabasgāzes daudzumu, bet pēc sistēmas operatora noteiktajām diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām.

2020. gada 20. martā Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr.2019-10-0103 un lai gan šajā lietā piemērotās tiesību normas ir ietvertas citā normatīvajā aktā un atšķiras arī pēc to satura, pašu normu piemērošanas būtība nav mainījusies.

Prasītājs pats ir noteicis dabasgāzes patēriņa normas, kas tiešā veidā nosaka kopēji maksājamo summu aprēķinot it kā patvaļīgi patērētās dabasgāzes apjomu, un to veicis uz Ministru kabineta deleģējuma pamata. Enerģētikas likuma 107.panta 7.daļa paredz tikai deleģējumu Ministru kabinetam noteikt visus jautājumus, kas saistīti ar dabasgāzes lietošanu. Enerģētikas likums neparedz tiesības Ministru kabinetam pārdeleģēt dabasgāzes piegādātājam kārtību, kas bija jānosaka Ministru kabinetam pašam.

Līdz ar to šīs lietas izskatīšanā var piemērot atziņas no 2020.gada 20.marta Satversmes tiesas sprieduma lietā Nr. 2019-10-0103, jo šajā spriedumā veiktās atziņas ir piemērojamas tiesību normu interpretācijai arī tādās lietās, kur strīds tiek izskatīts balstoties uz citām normām, bet kuru saturs un būtība atbilst tām normām, par kurām spriedumu taisījusi Satversmes tiesa, un ir pamats nepiemērot 2017.gada 7.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 88.-89.punktu, jo šim tiesību normām analogas normas Satversmes tiesa ir atzinusi par spēkā neesošām. Prasītājam zaudējumi ir jāpierāda pamatojoties uz vispārējiem zaudējumu atlīdzības noteikumiem. Zaudējumu atlīdzības pienākums un apmērs ir saistāms ar vainīgā rīcību zaudējumu nodarīšanā, tādēļ tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama rīcība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto rīcību (K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006., 209.lpp.) Ja prasītājs nespēj pierādīt tam nodarītos zaudējumus vispārējā kārtībā, tad prasība ir noraidāma kā nepamatota.

No Ministru kabineta noteikumu Nr. 78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 87.punkta izriet, ka dabasgāzes skaitītāja bojājums vai plombas bojājums vēl pats par sevi nav pietiekams pamats lai uzskatītu, ka dabasgāzes būtu tikusi lietota bez maksas. Prasītājam jāpierāda un jāpamato, ka tieši dēļ bojājuma gāzes skaitītājā vai plombā ir radusies iespēja lietot dabasgāzi bez maksas. Tomēr prasītājs to nav darījis un nav norādījis kā tieši šo vizuālo bojājumu dēļ samazināts dabasgāzes patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja dabasgāzi lietot bez maksas. Tādējādi arī prasītājs nav pierādījis un pamatojis kādā veidā šo vizuālo bojājumu esamība uz skaitītāja būtu radījusi tam zaudējumus.

Nav pieļaujams, ka pie jebkuriem plombas bojājumiem dabasgāzes patērētājam, kas šajā gadījumā ir fiziska persona un patērētājs, būtu automātiski jāmaksā dubultā par patērēto dabasgāzi. Skaitītāja un tā plombas bojājumi var rasties dažādu iemeslu dēļ, telpas Vagonu ielā 20, Rīgā, kur atradies drošības maiss, ir prasītāja juridiskā adrese un prasītāja galvenā biroja atrašanās vieta, kur uzturas tikai prasītāja darbinieki, lietā nav nekādi pierādījumi, kas apliecinātu, ka tik tiešām kādai konkrētai telpai nav pieejas kādiem konkrētiem darbiniekiem vai darbinieku kategorijai. Tādējādi var prezumēt, ka ja vien dokumentāli netiek pierādīts ka Vagonu ielā 20, Rīgā, ir speciāli paredzēta telpa, kurā tiek uzglabāti demontētie dabasgāzes skaitītāji drošības maisos, tad šim drošības maisam un dabasgāzes skaitītājam varēja piekļūt trešās personas.

Prasītāja vienpersoniski veiktā skaitītāja ekspertīze SIA „V&V VentMet laboratorija" ir tikai skaitītāja vizuālā pārbaude, kuras laikā konstatēti vizuālie defekti bez citu defektu esamības. Šo ekspertīzi nevar salīdzināt ar tiesas nozīmēto ekspertīzi, jo tikai Tiesu ekspertu likumā noteiktajām personām ir paredzēta atbildība par savu pienākumu izpildi un ekspertīzes atzinumā norādītajiem secinājumiem.

Arī prasītāja paskaidrojumiem pievienotajiem atzinumiem, ko sniedzis dabasgāzes skaitītāja ražotājs Elster s.r.o. un profesors /pers. I/, ir tikai pieļāvuma raksturs, jo šie skaidrojumi sniegti par vispārīgiem jautājumiem, kas nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu kā tādu, jo šīs personas nav redzējušas konkrēto dabasgāzes skaitītāju un var sniegt tikai vispārīgas atbildes. Tiesas ekspertīzē netiek konstatēts, ka būtu notikusi iejaukšanās dabasgāzes skaitītāja darbībā, līdz ar to arī vispārīgi apgalvojumi, ka šo skaitītāja modeli ir iespējams izjaukt, paši par sevi nepierāda dabasgāzes patērēšanu bez maksas.

Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības Inženierzinātņu fakultātes Siltuma, Gāzes un Ūdens tehnoloģijas institūta profesora Dr.sc.ing. /pers. I/ 2021.gada 20.maija paskaidrojumam par gāzes skaitītāja Premagas (Elster) G4 BK uzbūves un uzskaites principiem ir vispārīgs raksturs.

[6] Saskaņā ar „Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma" 10.pantu, civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas iztiesāšanu rakstveida procesā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai. Atbilstoši Covid-19 infekcijas

izplatības pārvaldības likuma 10.pantam, civillietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā, dodot laiku papildus paskaidrojumu un lūgumu iesniegšanai tiesā.

Izvērtējot lietas materiālus, atzīstams, ka konkrētās civillietas izskatīšana ir iespējama rakstveida procesā, tādējādi nodrošinot valstī noteikto Covid-19 izplatīšanās ierobežošanas piesardzības pasākumu ievērošanu, kā arī vienlaikus nodrošinot tiesas darba nepārtrauktību lietu izskatīšanā un lietas dalībnieku tiesību uz savlaicīgu lietu izskatīšanu ievērošanu.

Rakstveida procesā izskatot lietu, tiesa izvērtē lietas apstākļus un pierādījumus. Lietas izskatīšana rakstveida procesā neierobežo pušu Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības. Lietā ir iesniegti procesa dalībnieku viedokļi, dots termiņš papildus paskaidrojumu un procesuālo lūgumu iesniegšanai.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudot un novērtējot rakstveida pierādījumus, prasības pieteikumā un rakstveida paskaidrojumos minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 14.maija lēmumu nolemts aizstāt atbildētāju /pers. B/ ar tās tiesību pārņēmēju /pers. A/.

[8] Atbilstoši Valsts vienotās zemesgrāmatas datiem, par nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs/, īpašnieci no /datums/ierakstīta /pers. B/, un no /datums/ viņas tiesību pārņēmējs - /pers. A/.

No /datums/starp piegādātāju akciju sabiedrību "Latvijas Gāze" un lietotāju /pers. B/ noslēgtā Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ par dabasgāzes piegādi nekustamajā īpašumā /adrese/, izriet pušu pielīgtās saistības un to izpildes noteikumi.

No /datums/Akta par gāzes skaitītāja un aparātu pievienošanu izriet, ka lietotājai /pers. B/ kā jaunam objektam pievienoti gāzes aparāti un gāzes skaitītājs /numurs/, plomba Nr./numurs/, skaitītāja rādījums/skaitlis/

No AS "Latvijas Gāze" /datums/Akta par skaitītāja kontroli un pievienošanu izriet, ka veikta gāzes padeves atjaunošana, esošais gāzes skaitītājs G4BK Nr./numurs/, plomba Nr./numurs/ verifikācijas gads 2002., skaitītāja rādījums /skaitlis/

No AS "Latvijas Gāze" /datums/Akta par dabasgāzes skaitītāja rādījumu nolasīšanu izriet, ka lietotājai /pers. B/ nolasīts gāzes rādījums /skaitlis/, gāzes skaitītājs G4BK Premagas Nr./numurs/, plomba Nr./numurs/, verifikācijas gads 2002.

No /pers. B/ /datums/iesnieguma redzams, ka lietotāja lūgusi AS "Latvijas Gāze" demontēt gāzes skaitītāju /adrese/, norādot, ka pēc remontdarbu beigām būs nepieciešams pieslēgt gāzes skaitītāju šajā pašā objektā.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu atbildētāja apgalvojumu, ka gāzes skaitītāja bojājumi radušies ugunsgrēka un tā dzēšanas rezultātā.

No /datums/Akta par skaitītāja maiņu, kontroli, pārplombēšanu, atvienošanu, noņemšanu, pievienošanu un/vai dabasgāzes iekārtu pievienošanu, atvienošanu Nr.A/numurs/ izriet, ka AS"Latvijas Gāze", klātesot lietotājas /pers. B/ pārstāvim /pers. A/, gazificētajā objektā pārtraukusi dabasgāzes padevi un veikusi uzstādītā skaitītāja un AS "Latvijas Gāze" plombas noņemšanu, norādīts gāzes rādījums/skaitlis/ gāzes skaitītājs G4BK Premagas Nr./numurs/, plomba Nr./numurs/. No prasītājas paskaidrojumiem izriet, ka noņemtais skaitītājs un AS "Latvijas Gāze" plomba atbildētājas pārstāvja klātbūtnē ielikti drošības maisā Nr./numurs/

No /datums/Akta par skaitītāja pievienošanu un dabasgāzes padevi Nr./numurs/ izriet, ka prasītāja, klātesot lietotājas pārstāvim /pers. A/, gazificētajā objektā atjaunojusi dabasgāzes padevi un veikusi jauna dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta BK-G4MT Nr./numurs/ uzstādīšanu, gāzes rādījums /skaitlis/plomba Nr./numurs/verifikācijas gads 2018.

No Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2017.gada 1.decembra lēmuma Nr.6-12/168700 par reorganizāciju - sadalīšanu, nodalot daļu mantas no akciju sabiedrības "Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, izriet, ka izveidota akciju sabiedrība "Gaso". Saskaņā ar akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" 2017.gada 15.augusta sadalīšanas lēmuma Nr.1. 4.4.punktu iegūstošā akciju sabiedrība "Gaso" pārņēmusi akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" tiesības un pienākumus, kas ir saistīti ar nodalītajiem saimnieciskās darbības veidiem. Prasījumi pret atbildētāju ir radušies, akciju sabiedrībai "Latvijas Gāze" veicot saimniecisko darbību, kas reorganizācijas ceļā ir nodalīta un nodota prasītājai un uz prasītāju kā Latvijas Gāzes saistību un tiesību pārņēmēju ir pārgājušas arī attiecīgās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Pamatojoties uz Civillikuma 1402.pantu, noslēdzot Līgumu par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ ar līguma 1.1.punktu prasītāja ir apņēmusies piegādāt un atbildētājs - samaksāt par dabas gāzi gazificētajā objektā/adrese/

Premagas G4 BK dabasgāzes skaitītāji sastāv no metāla korpusa un priekšējā paneļa (skaitīšanas ierīces), kas savā starpā nostiprināti ar metāla kniedi, caur kuru izvērta plombēšanas stieple, kuras gali nofiksēti ar metāla plombu.

Dabasgāzes piegādes līguma mājsaimniecības lietotājiem 2.1.4.punktā pielīgts, ka lietotājai /pers. B/ ir pienākums nodrošināt piegādātāja uzstādītā skaitītāja un plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai piegādātājs), kā arī 24 stundu laikā ziņot piegādātājam par skaitītāja bojājumiem, bojātam, norautām skaitītāja vai gāzesvada plombām.

[9] Strīds lietā ir par Līgumu par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ 2.1.4.punktā pielīgtā atbildētājas pienākuma neizpildi, kas paredz saglabāt prasītāja uzstādīto gāzes skaitītāju neskartu, tādējādi nodrošinot prasītāja piegādātās gāzes pareizu uzskaiti, un uz šī pamata prasītāja aprēķināto zaudējumu atmaksu.

Prasītāja norādījusi, ka bija radušās aizdomas par skaitītāja, kniedes, skaitītāja rūpnīcas plombas un AS "Latvijas Gāze" plombas ir bojājumu, un ka ir notikusi neatļauta iejaukšanās skaitītāja darbībā, kā rezultātā samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas. Līdz ar to prasītāja nodevusi skaitītāju un AS "Latvijas Gāze" plombu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" pārbaudes veikšanai.

Ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" 2019.gada 3.jūlija aktu Nr./numurs/ atzīts, ka mērīšanas līdzeklim bojāta rūpnīcas izgatavotā plomba un rūpnīcas izgatavotā kniede, konstatēti skrāpējami pie rūpnīcas izgatavotās kniedes, skaitītāja plombas un kniedes nospiedumi neatbilst rūpnīcas izgatavotās plombas un kniedes nospiedumiem.

Prasības pieteikumā norādīts, ka, ja AS "Latvijas Gāze" plomba tiek bojāta vai noņemta, skaitītājs ir brīvi atvienojams no dabasgāzes sistēmas. Premagas G4 BK dabasgāzes skaitītāji sastāv no metāla korpusa un priekšējā paneļa - skaitīšanas ierīces, kas savā starpā nostiprināti ar metāla kniedi, caur kuru izvērta plombēšanas stieple, kuras gali nofiksēti ar skaitītāja rūpnīcas plombu. Ja tiek bojāta vai noņemta kniede vai skaitītāja rūpnīcas plomba, skaitīšanas ierīce ir brīvi atvienojama no skaitītāja, tādējādi radot brīvu un nekontrolētu iespēju patērēt dabasgāzi bez uzskaites vai mainīt skaitīšanas ierīces rādījumus. Kniede un skaitītāja rūpnīcas plomba uz skaitītāja tiek uzstādīta tikai vienu reizi, to dara skaitītāja ražotājs. Skaitītāja ražotāja uzstādīto kniedi un skaitītāja rūpnīcas plombu dabasgāzes lietotājs nav tiesīgs noņemt vai nomainīt.

AS "Latvijas Gāze" ir piegādājusi dabasgāzi gazificētajā objektā /adrese/ atbildētāja ir saņēmusi dabasgāzi, AS "Latvijas Gāze" un atbildētājas noslēgtais Līgums par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ ir spēkā un tas ir pusēm saistošs.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī

vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētājai, ievērojot Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/2.1.4.punktā noteikto, bija pienākums nodrošināt piegādātājas uzstādītā skaitītāja un plombu saglabāšanu.

[10] Civillikuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības. Konkrētajā gadījumā piemērojami Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumi Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.78 87.punktu, ja, pārbaudot lietotāja dabasgāzes sistēmu, sadales sistēmas operators konstatē, ka patvaļīgi ierīkots pieslēgums pirms komercuzskaites mēraparāta vai lietotājs dabasgāzi lieto bez komercuzskaites mēraparāta, vai komercuzskaites mēraparāts vai plomba ir bojāta un kādas minētās darbības dēļ ir samazināts dabasgāzes patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja dabasgāzi lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu divos eksemplāros.

Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 88.2.apakšpunktā noteikts, ka šo noteikumu 87.punktā minētā pārkāpuma dēļ sistēmas operators patērētās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam aprēķina, ņemot vērā sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktās dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās vai ņemot vērā lietotāja dabasgāzes iekārtu un aparātu maksimālo iespējamo slodzi, ja lietotājs gazificētajā objektā /adrese/, dabasgāzi izmanto mērķim, kas nav ietverts diferencētajās patēriņa normās sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 89.punktu, ja izdarīts šo noteikumu 87.punktā minētais pārkāpums, sadales sistēmas operators veic pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā atbilstoši šo noteikumu 88.punktam, atskaitot ar komercuzskaites mēraparātu uzskaitīto dabasgāzes daudzumu periodā, kurā samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums, un dabasgāzes cenu nosakot pēdējās garantētās piegādes cenas apmērā pārkāpuma fakta konstatācijas mēnesī. Pamatojoties uz veikto izlietotās dabasgāzes pārrēķinu, sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda izlietotās dabasgāzes pārrēķinu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sadales sistēmas operatoru. Savukārt atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītājai par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā, ja prasītāja konstatē šādus apstākļus:

- patvaļīgi ierīkots pieslēgums pirms komercuzskaites mēraparāta vai lietotājs dabasgāzi lieto bez komercuzskaites mēraparāta, vai komercuzskaites mēraparāts vai plomba ir bojāta;
- kādas minētās darbības dēļ ir samazināts dabasgāzes patēriņa rādījumu lielums vai radīta iespēja dabasgāzi lietot bez maksas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktu lietotājam ir pienākums nodrošināt uzstādīto komercuzskaites mēraparātu un plombu saglabāšanu. Saskaņā ar minēto noteikumu 146.punkta otro teikumu jebkurai personai ir aizliegts ietekmēt komercuzskaites mēraparāta darbību. Minētās tiesību normas bija ietvertas arī Ministru kabineta 1998.gada 20.janvāra noteikumos Nr.23 "Gāzes piegādes un lietošanas noteikumi", 2008.gada 12.februāra noteikumos Nr.99 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi", 2008.gada 16.decembra noteikumos Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" un 2016.gada 9.februāra noteikumos Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ 2.1.4.punktā un Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktā un 146.punktā noteiktā regulējuma mērķis ir nodrošināt gan dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta un plombu saglabāšanu, gan konkrētajā gazificētajā objektā /adrese/ faktiski patērētās dabasgāzes precīzu uzskaiti un atbilstošus norēķinus par gazificētajā objektā /adrese/, patērēto dabasgāzi. Konstatētā iejaukšanās kniedē un skaitītāja rūpnīcas plombā pierāda, ka atbildētāja bija pieļāvusi Līguma par dabas gāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr./numurs/ 2.1.4.punkta un Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunkta un 146.punkta pārkāpumus, tādējādi nav nodrošinājis gazificētajā objektā /adrese/ uzstādītā skaitītāja, kniedes un skaitītāja rūpnīcas plombas saglabāšanu, rezultātā atbildētājai tika radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 89.punktu, prasītāja veikusi pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem un nosūtījusi atbildētājai 2019.gada 17.septembra pretenziju par izlietotās dabasgāzes un sadales sistēmas pakalpojumu samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu Nr.21-4/3593, kurā, informējot par konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, t.sk., pārbaudes rezultātiem, izlietotās dabasgāzes pārrēķinu, samaksas termiņu un juridisko pamatojumu, lūdza atbildētāju līdz 2019.gada 30.septembrim samaksāt prasītājai saskaņā ar veikto pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem, kā arī samaksāt uzstādītā jaunā skaitītāja vērtību, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītā uzstādīšanas izdevumus, pasta izdevumus par nosūtīto pretenziju un izdevumus par skaitītāja pārbaudi. Atbildētājai nosūtīts arī izlietotās dabasgāzes un sadales sistēmas pakalpojumu pārrēķins Nr./numurs/. Prasītāja paskaidrojusi, ka pārrēķins sagatavots, ņemot vērā Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 88.2.apakšpunktu, 89.punktu un 90.2.apakšpunktu, un par laika periodu no /datums/līdz 2017.gada 24.augustam, t.i., ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumi Nr.78 90.2.apakšpunktu, ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata gadu, pirms tika konstatēts šo noteikumu 87.punktā minētais pārkāpums, kura dēļ lietotājam ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, ja komercuzskaites mēraparāts nav bijis uzstādīts vai komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanas laiks ir ilgāks par gadu.

No pārrēķina redzams, ka izlietotās dabasgāzes daudzums aprēķināts pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām uz vienu cilvēku 180 m^2 platībai atbilstoši par gazificēto objektu /adrese/. Diferencēto dabasgāzes patēriņa normu apmēri ir noteikti akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" valdes sēdē apstiprinātajā Sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanas kārtība dabasgāzes saistītajiem lietotājiem 1.pielikumā un akciju sabiedrības "Gaso" valdes 2017.gada 28.decembra sēdē apstiprinātajā Sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanas kārtības dabasgāzes saistītajiem lietotājiem 1.pielikumā. Diferencētās dabasgāzes patēriņa normas aprēķinātas no minēto dokumentu 1.pielikumu sadaļas Dabasgāzes patēriņa norma kubikmetrs vienam cilvēkam gazificētajos objektos ar gāzes plīti un gāzes ūdens sildītājiem norādītajām normām atņemot tās normas, kas norādītas sadaļās Dabasgāzes patēriņa norma kubikmetrs vienam cilvēkam gazificētajos objektos ar gāzes plīti un centralizētu karstā ūdens apgādi, tādējādi iegūstot diferencētās dabasgāzes patēriņa normas apmēru atsevišķi tikai par karstā ūdens sagatavošanu (bez gāzes plīts). Līguma 2.1.4.punktā pielīgts atbildētājas pienākums uzņemties atbildību par patērētājam piederošo gāzes tīklu un aparatūras tehnisko stāvokli - nodrošināt gāzes skaitītāja un to plombu saglabāšanu. Minētais atbildētāja pienākums izriet arī no Ministru kabineta noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi". Minēto pienākumu atbildētājs nav izpildījis, tādējādi pieļaujot būtiski līguma noteikumu pārkāpumu. Laikā no /datums/līdz /datums/pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām, atskaitot ar skaitītāju uzskaitīto dabasgāzi, maksa par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumu ir aprēķināta 7159,41 EUR apmērā un šo parāda summu atbildētājam kā /pers. B/ tiesību pārņēmējam ir pienākums samaksāt.

Bez tam saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 97.5.apakšpunktu, lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sadales sistēmas operatoram nodarīto kaitējumu, tostarp radītajiem zaudējumiem, ja patvaļīgi tika izdarītas izmaiņas dabasgāzes apgādes sistēmā vai tika sabojāta dabasgāzes apgādes sistēma vai komercuzskaites mēraparāts vai tā plombas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 148.1.apakšpunkta otro teikumu, ja veiktajā pirmstermiņa verificēšanā vai pārbaudē atzīst, ka komercuzskaites mēraparāts nebija lietošanai derīgs un tā bojājums ir radies, lietotājam neievērojot šajos noteikumos paredzētos

pienākumus, izdevumus, kas saistīti ar dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta pirmstermiņa verificēšanu vai pārbaudi, kā arī sistēmas operatora izdevumus par jauna dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanu gazificētajā objektā sedz lietotājs.

[11] Ar Rīgas rajona tiesas 2020.gada 8.janvāra lēmumu nozīmēta trasoloģiskā - mehanoskopiskā pēdu izpētes ekspertīze dabasgāzes skaitītājam Premgas G4 BK Nr./numurs/ un plombai Nr./numurs/, uzdodot to veikt Valsts tiesu ekspertīžu birojam.

Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja trasoloģiskās ekspertīzes ekspertes /pers. P/ atzinumu dabasgāzes skaitītājam Premgas G4 BK Nr./numurs/un plombai Nr./numurs/, secināts, ka skaitītāja Premgas G4 BK Nr./numurs/ sākotnējā kniede ir nomainīta ar esošo kniedi, sākotnējā plomba ir nomainīta ar esošo plombu, priekšējais panelis ir pārvietots attiecībā pret stiprinājuma metāla pamatnes virsmu, tas ir bijis noņemts vai pavērts. Ņemot vērā skaitītāja Premgas G4 BK Nr./numurs/ uzbūvi, tā skaitīšanas mehānismu, kas atrodas priekšējā panelī, ir iespējams atvienot, noņemot priekšējā paneļa kniedi un plombu, kuras stieple izvērta caur kniedi.

Minētie secinājumi izdarīti, konstatējot un izpētot bojājumus, kā arī veicot izpēti ar salīdzinošiem paraugiem.

Pamatojoties uz /datums/noņemto skaitītāju ar to identificējošu informāciju: G4 BK Nr./numurs/, plombas Nr./numurs/ rādījums /skaitlis/ un drošības maisa Nr./numurs/ /datums/trasoloģiskās ekspertīzes atzinumā Nr./numurs/ secināts, ka uz ekspertam nodotā gāzes skaitītāja stiprinājuma kniedes un plombas nav bojātas, bet ir nomainītas, sākotnējā kniede nomainīta, atliecot sākotnējās kniedes apakšējo malu, konstatēti bojājumi uz paneļa. Konstatēts, ka stiprinājuma kniede atšķiras no salīdzināmiem paraugiem pēc vispārējām pazīmēm – augšdaļas malu formas, metāla krāsas, izmēra, tās aizspiestas ar dažādām kniedēšanas iekārtām, verifikācijas plomba atšķiras no salīdzināmiem paraugiem pēc vispārējām pazīmēm –marķējumu fona, elementu "M" slīpo līniju virsmas formas, tās aizspiestas ar dažādām plombstangām.

No apstākļiem, kas fiksēti /datums/aktā par skaitītāja maiņu, eksperta atzinumā norādītajiem secinājumiem, tam pievienotajiem foto uzņēmumiem redzams, ka nav šaubu par objektā demontētā un ekspertīzei nodotā skaitītāja plombas un kniedes nomaiņu un tātad arī iespēju pavērt vai atvērt skaitītāja priekšējo paneli, tādējādi ir pierādīts, ka lietotāja /pers. B/ nav nodrošinājusi savu līgumsaistību izpildi un nav saglabājusi gāzes skaitītāja kniedi un plombu neskartu.

Saskaņā ar pušu noslēgto līgumu, skaitītāja tīša bojājuma gadījumā, kura rezultātā tiek samazināts gāzes patēriņa lielums vai radīta iespēja lietot gāzi bez maksas, prasītāja veic pārrēķinu tarifa divkāršā apmērā par laika posmu no pēdējās veiktās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas un tiesīga pieprasīt samaksāt skaitītāja vērtību tā sabojāšanas gadījumā.

A r 2019.gada 17.septembra pretenziju prasītāja ir brīdinājusi atbildētāju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu.

[12] Ņemot vērā minēto, akciju sabiedrības "Gaso" prasība pret atbildētāju /pers. A/ par parāda un nokavējuma procentu piedziņu ir atzīstama par pamatotu un apmierināma pilnībā.

Atbildētājam kā lietotājas /pers. B/ tiesību pārņēmējam ir pienākums atlīdzināt arī skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumus, kas saskaņā ar 2016.gada 15.marta akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Ekspluatācijas un tehniskā departamenta cenrādi par skaitītāja nomaiņu pēc AS "Latvijas Gāze " iniciatīvas, ja skaitītājs bojāts lietotāja vainas dēļ Nr.05.1-6/2 ir 24,64 EUR, un uzstādītā jaunā skaitītāja vērtību, kas saskaņā ar akciju sabiedrības "Gaso" 2019.gada 6.februāra izziņu par dabasgāzes uzskaites mēraparāta pārdošanas cenu Nr.15-10-4/15 ir 53,45 EUR.

Ņemot vērā minēto, no /pers. A/ akciju sabiedrības "Gaso" labā piedzenams parāds par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem 7159,41 EUR, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumi 24,64 EUR, izdevumi par jaunā skaitītāja vērtību 53,45 EUR, par pretenzijas nosūtīšanu 1,41 EUR un skaitītāja pārbaudi 36,30 EUR – kopā 7275,21 EUR.

[13] Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu, pamatojoties uz Civillikuma 1756. un 1765.pantu, un Civilprocesa likuma 195.pantu, atzīt tās tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6 procenti gadā no pamatparāda līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles dienai) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz pamatparāda summu.

Līdz ar to akciju sabiedrībai "Gaso" nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas 1.punkta un 3.punkta nosacījumiem ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību un ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otrās daļas nosacījumiem ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Atbilstoši maksājumu uzdevumiem un rēķiniem, no /pers. A/ akciju sabiedrības "Gaso" labā piedzenami tiesāšanās izdevumi par samaksāto valsts nodevu 595,16 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumi 3,20 EUR, - kopā 598,36 EUR un ar lietas vešanu saistītie izdevumi par veikto ekspertīzi 306,14 EUR.

Atbilstoši iesniegtajiem maksājumu dokumentiem, prasītājam ir radušies izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 1143,45 EUR.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b)apakšpunktā noteikts, ka izdevumi advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 EUR. Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā noteikts, ka, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Ņemot vērā prasības summas apmēru, no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 1091,28 EUR.

Lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,01. Prasītāja iesniedzot prasības pieteikumu samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR. Līdz ar to no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi daļā, kuru nesedz prasītājas samaksāta summa, t.i., EUR 2,81.

[15] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.pantu, spriedums daļā par tiesāšanās izdevumu un naudas piedziņu atbildētājam labprātīgi izpildāms 60 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92-97., 189-193., 195., 204.[1]pantu, Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21.pantu, tiesa

nosprieda:

akciju sabiedrības "Gaso" prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda, izdevumu un nokavējuma procentu piedziņu – apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Gaso", reģistrācijas Nr.40203108921, parādu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem EUR /summa/(septiņi tūkstoši viens simts piecdesmit deviņi *euro* un 41 cents) apmērā, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumus EUR 24,64 (divdesmit četri *euro* un 64 centi), izdevumus par jaunā skaitītāja vērtību EUR 53,45 (piecdesmit trīs *euro* un 45 centi), pretenzijas nosūtīšanu EUR 1,41 (viens *euro* un 41 cents) un skaitītāja pārbaudi EUR 36,30 (trīsdesmit seši *euro* un 30 centi) – kopā EUR 7275,21 (septiņi tūkstoši divsimt septiņdesmit pieci euro 21 cents), un tiesāšanās izdevumus EUR 598,36 (pieci simti deviņdesmit astoņi *euro* un 36 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus par zvērināta advokāta darbu EUR 1091,28 (viens tūkstotis deviņdesmit viens *euro* 28 centi) un ekspertīzes izdevumus 306,14 (trīssimt seši *euro* 14 centi), pārskaitot uz akciju sabiedrības "Gaso" bankas kontu Nr.LV74PARX0020531040001 AS "Citadele banka".

Noteikt akciju sabiedrībai "Gaso", reģistrācijas numurs 40203108921, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas.

Samaksa veicama AS "Gaso", reģistrācijas Nr. 40203108921 bankas norēķinu kontā LV74PARX0020531040001, AS "Citadele banka".

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,81 (divi euro 81 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valsts ienākumos veicama, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, maksājuma mērķī norādot civillietu identificējošu informāciju.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti nosūtāmi Rīgas rajona tiesai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu un naudas summu piedziņu sešdesmit no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniedzot tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, divdesmit dienu laikā no sprieduma sagatavošanas un pieejamības dienas 2021.gada 11.jūnija, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese G.Viļumsone